

FORSIDEILLUSTRASJON

Elisabeth Moseng

REDAKSJON

Ansvarlig redaktør:

Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:

Nils Roar Gjerdet

Jørn Arne Aas

Redaksjonssjef:

Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:

Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten Enersen,

Jostein Grytten, Anne M. Gussgard, Anne Christine

Johannessen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson,

Nina J. Wang, Marit Øilo

Redaksjonskomité:

Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson,

Kristin S. Klock, Anne Rønneberg

ABONNEMENT

For ikke-medlemmer og andre abonnenter:

NOK 2 150,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,

Tlf: 977 58 527

e-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,

PB 2073, Vika, 0125 Oslo

Tlf: 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no

www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 7100, 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media

Grafisk design: 07 Media

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen.

Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter.

Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller

Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med

mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERT

Helsearbeider eller kosmetiker?

Foto: Kjetil Wilberg

Er dere helsepersonell eller kosmetikere, spurte etikeren Bjørn Hofmann i sitt åpningsforedrag til Vestlandsmøtet i januar. Hans resonnement ledet til at det er et enten eller, og dermed ikke mulig å være begge deler, slik vi har hørt at også andre tenker, eksempelvis legene Henrik Vogt og Andreas Pahle, som gjestet NTFs landsmøte i 2018.

I den leiren faller alle forsøk på å argumentere for at kosmetisk behandling er noe en helsearbeider kan eller bør drive med på stengrunn. Det være seg *autonomiargumentet*, *persontilpasningsargumentet*, *gråsoneargumentet*, *frisør- og tatovørgumentet* eller *minst skadeargumentet* (Tidende nr. 10, 2018, s. 816–817). Samtidig sier Hofmann at det er mer estetikk i tannlegefaget enn i andre helsefag, og at det skaper situasjoner med vanskelige avveininger.

Som vi tidligere har sagt her: Å lindre, kure og forebygge sykdom har tradisjonelt vært medisinens, og odontologiens mål. Og: Kosmetisk medisin og kirurgi, inkludert odontologisk, følger et annet mål, nemlig perfektjonering eller forbedring av friske mennesker. Sentralt i innvendingene mot kosmetisk medisin er nettopp dette, at den retter seg mot friske mennesker, i et forsøk på å forbedre dem.

Til tross for dette legger norske myndigheter, ved Statistisk sentralbyrå (SSB), til grunn at tannlegene nettopp skal beskjeftige seg med mer kosmetisk behandling. Dette gjør de når de fremskriver behovet for ulike grupper helsepersonell, og sier at det er bruk for 1 500 flere tannlegeårsverk frem mot 2035.

Begrunnelsen til SSB er at de regner med at folk får bedre økonomi, og at etterspørselen etter kosmetisk tannbehandling dermed blir større.

Henger dette på greip? At det på den ene siden, fra de som beskjeftiger seg med etikk, advares mot å bevege seg over i det kosmetiske. Da er du ikke helsearbeider lenger. Da definerer du deg ut. Da er du noe annet. Da mister du tillit. Og på den annen side at norske myndigheter sier at det er behov for 1 500 flere tannleger i 2035 enn i 2012, fordi folk får bedre råd og vil ha mer kosmetisk behandling.

En viktig påminnelse, i denne sammenhengen, er at en profesjon, som tannlegene, er en gruppe som har fått rett til å utføre og selge en viss type tjenester i et samfunn. Profesjonen nyter betydelig autonomi samt økonomiske og andre privilegier i kraft av den tillit de har opparbeidet seg gjennom tekniske ferdigheter, kunnskap og etikk. Underforstått: Forutsetningen er at de holder seg på den smale sti.

Er dette så sære tanker at vi ikke skal bry oss om det, annet enn til fest, i betydningen anledninger som åpningen av Vestlandsmøtet eller når det diskuteres etikk på NTFs landsmøte. Og ikke til hverdags?

Noen av deltakerne på Vestlandsmøtet mente i hvert fall at slike tanker er altfor politisk korrekt, og helt umulig å forene med vanlig tannlegepraksis. Den ene la til at hun ser det som helt naturlig å injisere Botox på pasientene sine, hvis det er det de vil. – Det er mye bedre at jeg gjør det, enn at frisøren gjør det, mente hun. Så der er vi. Eller, vi er der også.

Mer om dette temaet i sakene *Du blir det du gjør* og *Utdannes det for mange tannleger?* i denne utgaven av Tidende. Samtidig presenterer vi del av det nordiske temaet om sammenhengen mellom orale infeksjoner og generell helse, som vi håper er til nytte for helsearbeiderne.

Ellen Beate Dyvi
Ansvarlig redaktør